

Nort

Berättelse/

Om förloppet wid

Konungens af Bohlen

STANISLAI den I.

Och

Des Drottning

CATHARINÆ

Kroning/

Som behörigen war utskrefwen och beram-
mad at fullbordas i Warschau den ^{24. Septemb.} 4. Decobris.

Anno 1705.

STOCKHOLM/

Tryckt uti Kongl. Boktr. hos Sal. Wankijfs Ankta.

wid Altaret / hwarest Liusen blefwe tände / och
Konungen lystes fram uti Kyrckian med Warfack-
lor å bägge sidorne. För Hög Altaret aflade han
på knå sin Eed / och Formularet förelästes utaf
Erckie Biskopen af Lemberg, då de åter strax be-
gofwe sigh i samma ordning tillbaka igen / allenast
med den åtskilnad / at Erckie Biskopen / som hastade
sig at aflåggia sin Kyrckibonad / och Biskopen
af Caminie , åkte då med Konungen fram uti
des Wagn. Wid denne Acten war jämwal
Svenske Ambassadeuren Horn tilstådes.

Morgonen derpå följande som war den ^{24. Sept.}_{4. Octob.}
begofwe sig Konungen och Drottningen med Hof-
wet i stilhet och incognito på Slottet / uti de der-
tilberedde Rummen. Efter det / och medan alla
af Senatorer, Deputerade och Adel sig församla-
de / blefwe Konungen och Drottningen klädde:
Han / som en Soldat / uti fullt Harnesk ifrån huf-
wudet til fötterne / med en röd Sabelstins mantel
hängd öfwer Åglarne på Pohls art; Hon / som
en Brud / uti hwiita Sil uverdukskläder / med ut-
slaget Hår samt Smucken på Brösten och i Pan-
nan / warandes doch; Huswudbonaden satilredd
och låggiord / at Cronan strax deruppå sättas
och fästas kunde.

De Svenske Ambassadeurerne insunne sig
med deras folie wid påf klockan 10 på Slottet. Up-
på

127
på innerste Borggården stod en Öfwerst-Lieutenant med något Svenskt Krigzfolk för dem i Gewähr / och rörde deras speel. Wid trappan der de stego utur Wagnarne / mötte dem Konungens af Pohlen Hofmarschalck Poninski, och några steg bättre op Pilars af Littauen Grefwe Sapicha, hwilka beledsagade dem opføre. Uti Drabante Salen / der Konungens Drabanter stode uti gewähr / kom deras Öfwerste Poniatowski emot dem / och fölgde dem intil dören af deras May:ters Förmak / hwarest en Senator, Castellanen af Siradien jämte några af de Confödererade dem emottog med en compliment på Konungens och Conföderationens wågnar. När de derpå swarat och astrådt in uti Förmaket / kom Skattmästaren af Littauen / som gjorde Cron-Marschalkens tjenst wid detta tilfället / och förde dem in uti deras May:ters rum / hwarest de sina complimenter behörigen aflade.

I kyrckian war en sådan anstald giord / näml. wid dörrarne hölts wacht af Svenska Soldater; en Polsk Officerare blef wid hwar Post förordnad / som wiste at åtskilia folcket. In uti Kyrckian och Choret hade Konungens Gardes de Corps wacht / stälte framføre och dubbelt på bägge sidor om en uphögd byggnad / mitt emot Altaret / hwaruppå stode twänne Throner / wände emot Altaret / och twänne Himlar deröfwer hängde. Bemålte stäl-

ning så wäl som hela HögChors: Golswet war öfwerdragit och belagt med rödt klåde / samt fram för Altaret / derest Konungen och Drottningen krönas skulle / en stor uthbredd tapet. Utas bänckiarne på både sidor af Choret / war den ena anwijst för de Swenske Generaler och Officerarne, den andra mitt emot / för de Polniske Deputerade. Emellan den ena af bemålte Bänckiar och Altaret blefwe tre armstolar på rödt klåde satte för Ambassadeurerne. Deröfwer war utsicht utur en Sammar ifrån Slotts sidan / hwarest Konungarne plåga bewista Gudstiensten / och nu lemnades för Kongl. May:t af Sverige / som denna Grönings-Acten i samma rum incognito, tillika med Hans Excell:ts Grefwe Piper och Hertigen af Würtemberg och några andra så biwistade och ansåg. Twärt öfwer på andra sidan af Choret war en liten upbygd Läktare för Konungens Moder och det förnåma Fruentimbret af des sölie. Andra hade fritt at sökia plaz uti kyrckibänckiarne och på de öfrige Läktare; Doch skedde alt uti den Ordning / at härwid ingen oreda förelopp.

När alt war färdigt och i beredskap / blef processen således anstald / at man gick genom Konungens rum / hwarest des Gardes de Corps höllo wacht / och en lång gång som löper öfwer gatan in til kyrckian / warandes deruti å bägge sidor
Sol:

Soldater upställte. Först gick en hop Adels med
 Ambassadeurernes Svite blandade/ dernäst de Polske
 Deputerade, hwar på regalierna följde/ burne
 på Silfverduks Hyenden med Gullblommor.
 Svärdet bars utaf Svärddragaren af det Pog-
 niske Woivodskapet; Upplet utaf Castellanen
 ifrån Radziec; derpå komme Castellanerne af Li-
 ven och Junioladislaw med Epirorne/ och sist
 Castellanen af Siradien samt Woivoden af Wil-
 na/ Den Littauiske Feldtherren/ med Cronorne/
 Riksbanneret bars denna gången intet som elliest
 hade bordt gå bredewid Svärdet. Sedan gick
 Skattmästaren Sapieha uti Riksmarschalkens
 ställe med nedsänkt Staf/ hwilken han efter full-
 bordad Gröning ophögde/ och efter honom Am-
 bassadeurerne Wachsclager och Palmberg näst
 fram för Hans May:t Konungen/ som fördes un-
 der Armarne af Starosta Bobrowski Grefwe Sa-
 pieha på den högra/ och Cron:Pisars Potocki på
 den wänstra sidan/ och behöfde för sin Tunga klä-
 debonad skul/ förutan i anseende til ceremonialet,
 mycket wäl ledeswänner. Dernäst följde Hennes
 May:t Drottningen/ förd utaf Ambassadeuren
 Horn wid handen/ och hade hela sitt Fruentimmer
 efter sig/ sedan åtskillige Magnater och de förnä-
 mare Hofbetiente.

Da de främste komme i Kyrkian/ begynte mu-
 liquen

liquen på twänne Läktare/ och tilöftes alt starkare
och starkare emot det Konungen sielf blef sedd. De
som ginge framför honom / intoge efter hand deras
anwiste plazer; Men de som buro insignia, träd-
de dermed fram för Altaret / lefwirerandes dem
åth det dersammastådes församlade Prästerkapet/
hwilka satte samma insignia nämligen två Cronor
och två Spiror samt Applet på Altaret / hwarest
de blefwe / så wäl som Swärdet af Erckiebiskopen
consecrerade; Men Wärljan blef icke destemindre
af en Werldslig/ Posniske Swärd: Dagaren/
hållen.

Nedan för Hög Altaret och Trappan til Thro-
nen blef Konungen af Biskopen af Caminiee och
Suffraganen af Gnesen, uti deras kyrkiodrächt
klädde / samt af twänne Prälater emottagen och
helsad med ett kort thal / jämte förmaning til Gudz-
fruchtan och alla Christelige så wäl som Konungz-
lige dygder. Sedan fördes han af dem up til Al-
taret; men Drottningen i sacristien af Ambassa-
deuren Horn, som sedan intog sitt Rum. Fram
för altaret satt Arckiebiskopen af Lemberg i Påf-
wiff bonad och när Hans May:t hade honom med
åhrebödighet helsat / tiltalade honom Biskopen
af Caminiee, säijandes at den Helige Modren
församlingen åstundade det Hans Höghet
wille uphöja närwarande tappre Riddare och
Krigz-

Krigzron til den Konungslige myndigheten
 Arctiebiskopen frågade honom tillbaka / om han wo-
 re dertil wärdig och tienlig / och wille fulgjöra den
 plicht / som honom derwid åläge? Och då denne
 swarat / det han både wore wärdig oc nyttig / så wäl
 för den Helige Kyrkian / som til det Polniste Rik-
 kets styrelse / upläste Arctiebiskopen en tacksäwelse-
 bön. Inmedlertid satt Konungen emellan Bisko-
 pen och Suffraganen, och wände ansigtet äth
 Arctiebiskopen. Deruppå hölt denne til Konungen
 en förmaning / det han skulle beslita sig om Guds-
 fruchtan och alla andra Dygder / men i synnerhet
 at kunna wäl förestå Rikket. Konungen beswade
 uppå knå sig sådant wiila hålla. Trädde så när-
 mare intil Arctiebiskopen / och gjorde med blättat
 Hufwud samt bögda knå sin Tros-Bekännelse /
 swärjandes den Romerske Kyrkian trohet och lyd-
 no / och läggiandes bägge Händerne på Evangelii-
 boken / hwilken Arctiebiskopen höll öppen fram för
 honom. Sedan kysste han Arctiebiskopens Hand /
 och blef ståendes på knå / medan denne togh af sig
 Mitren eller Biskopsmößan / och läste en bön. Så
 snart den war ändad / satte han åter Mößan på sig /
 och föll jämwäl med det öfrige Prästerskapet på
 knå; men Konungen / som war wid hans wänstra
 sida / bäckade sig neder til jorden / och lade sig
 framstupa med utsträckte armar / såsom på ett

forß lagd. Imedlertid sangs Litanien och andra
wanlige Bøner för Konungen. När det war an-
dat/kom Konungen och lade sig på knå för Arctie-
biskopen som hade satt sig; De andre förnåma
Andelige stode rundt omkring dem. Man klädde
af Konungen des Mantel/ samt Bröst- Stycket
och Armdelarne af Harnisket. Arctiebiskopen dop-
pade sin höggra Summa uti den intwigde Ollian/
och smorde dermed Konungen förßwis uppå den
höggra armen emellan handlogan och armbogen/
såsom ock på Ryggknotorne emellan aglarne/ säi-
jandes wid hwardera några ord/ hwarmed Ko-
nungen måtte påminnas och upmuntras til at wa-
ra gisnild och from emot de beträngde/ at tap-
pert förßwara Riket och des Rätter/samt frimodigt
draga den tunga Regementsbördan. En af de
andre Biskoparne ströf strag af Ollian med färßt
Bröd och Bomull/ som sedan förbrändes/ doch
alt med den achtsamhet handterat/ at af bemålte
Ollia/ hwilken allenast en gång om året nämli-
gen på den helige Mattwardsens Dag intwijges/
intet måtte komma uppå något annat kläde eller
ting.

Konungen trädde deruppå affides med sine
Hofpräster/ och gjorde sitt Skriftermål/ det ock
Arctiebiskopen tillika med de andra närwarande
Andelige gjorde. Begyntes så Messan af Arctie-
bisko-

biskopen/ då Konungen fördes af Cron-Marschalken och des Hofbetiente uti Sacristien, och blef dersammastädes beklädd med en Biskopelig inwigd Habit, hwilken sedan bör förwahras til des Liff-Klädning då handör / som Konung Johan jämwäl uti en sådan sin Krönings-Klädning swepter är. När han dermed för Altaret tillbaka kom/ och hade fallit på knä/ satte Arkebiskopen/ efter håldne böner och wälsignelsens läsande/ på Konungens Hufwud Cronan/ togh sedan Swärdet af Swärddragaren/ och gaf det Hans May:t utdragit med tienlige ord i Handen; Konungen gaf det åter til Swärddragaren/ och han det instuckit äth Arkebiskopen igen/ som bandt det wid Konungens Sida/ hwar på Hans May:t stod upp/ drog ut Swärdet/ swängde dermed i wädret det måsta han orkade/ til betydelse af sin hugh det rätteligen at bruka/ strök af det öfwer wänstra Armen/ och stack det i skidan igen. På lika sätt lefwirerades honom Aplet och Spiran/ med böner och förmaningar.

Wid Konungen nu steg up/ spåntehan af sig Swärdet igen/ och gaf det äth Swärddragaren/ som bar det framför Konungen/ då han med Cronan på Hufwudet och Spiran i Handen ledsagades af Arkebiskopen och Biskopen af Cambric samt de förnämste Werldzlige uppå Thronen/

hwarest den förre honom uppå den ena Armstolen som der stodh nedfatte / och låste derwid för Hans May:t en bön / jämte Inckönstkan sin Thron med wålsignelse och myndighet at besittia.

Prästerskapet gick tillbaka för Altaret; de andra Herrarne blefwe qwarstående. Efter upläst bön / hämtades åter Konungen af twänne Biskopar och twänne Prälater för Altaret / då han bad Arckiebiskopen / det han jämwäl wille fröna des Gemåhl. När den andra det lofwat hade / fördes Konungen på lika sätt til Thronen tilbaks.

Drottningen / som imedlertid hade warit i Sacristien, blef nu utaf Biskopen af Caminie och Suffraganen af Gnesen til Altaret beledsagad och nästan på lika sätt som Konungen frönt. Der gjordes til Henne förmaningar / och böner låstes: Hennes May:t föll på knä och förrättade sin andacht / hwar på Arckiebiskopen smorde hennes Hand och öfwerste Ryggknota: Hon fördes så i Sacristien, hwarest man beklädde Henne med en inwijgd Mantel af Silfwerduk med Hermeliner fodrad: kom sedan för Altaret tillbaka / och wordo Släpen dragne af siu de förnämsta ibland Fruentimret. Efter några gjorde böner satte Arckiebiskopen på Hennes May:t Cronan / gaf Henne Spirani Hand / förde Henne uppå Thronen / och
sätte

satte Henne neder på den andra Armstolen / som
 stod jämte Konungens på den wänsta sidan / dijt
 jämwäl Hennes Fruentimmer då tillika trädde.
 Arckiebiskopen gick för Altaret tillbaka och begynte
 Te Deum laudamus, eller / O Gud wij lofwe tig/
 hwar under Styckerne och Moulqueteriet
 tre gångor löstes. Evangelium blef sjungit / hwil-
 ket en Biskop gaf Konungen och Drottningen på
 Thronen at lyssna. När det war förbi / hämtades
 först Konungen och sedan Drottningen af de twän-
 ne Biskoparne neder til Altaret at offra / hwilket
 de med bögde knå förrättade / gifwandes hwar sin
 liten grön Pung med Gull uti åth Arckiebiskopen/
 hwilken det efter behag ad pios usus anwänder.
 Wid afträdet kyste de på Erke- Biskopens Ring /
 samt några innom glas förwarade helige Reliquier.
 De fördes på Thronen tillbaka / och sedan Messan
 til Communion war hållen / och Arckiebiskopen
 hade communicerat sig sielf / komme deras May:ter
 jämwäl / och undfinge utaf hans Hand Herrans
 Nattward / hwilken dem / til en åtskilnad / gafs
 både under Bröd och Win.

När de med besynnerlig wyrdnad och andacht
 hade begått Herrans Nattward / och åter kommit
 på Thronen igen / slöts Messan och Gudziensten
 med den wahnlige Wälsignelsen / då Cron-Mar-
 schalken ropade: Vivant Rex & Regina Polonia!
 hwar

hwar til Församblingen med lijka Frögderop
svarade.

Dermed war det alt slutit / och gick man i samma ordning som tilförende opp utur Kyrckian til Slottet / förandes Ambassadeuren Horn Drottningen ifrån Thronen up uti sine Rum / hwarest Biskopen af Caminiee uppå Senatorerne , och Adelens wägnar höll ett wackert tabl til Konungen och Drottningen / önskandes dem lycka och ett förnöjeligit Regimente til deras och Rijkets förmån och trefnad. Konungen hade wid alla publique tilfällen sielf swarat / men som han numehra efter maneret swarar genom sina Estats-Ministrer ; En swarade Skattmästaren Capieha både på Hans och Drottningens wägnar / och finge derpå alla lof at kyssa deras May:ters Händer / hwilket för Smörgningen en war skedt.

Sedan Konungen och Drottningen hade aflagt de uti Sacristien påklädde bonaderne / och dem med åtskillige Wagnar hemsändt / uppehölle de sig något til des måltiden bleff färdig / och låto sig imedlertid på tre ställen af Borggården åtskillige Spel emot hwarandra höra.

Trummet der deras May:ter spisade / wore trenne bord ; Det ena fyrkantigt under en Himmel några trappor uphögt war för Konungen / derest Han med Drottningen satt mit för Bordet ; Ambassa-

balladeurerne Horn och Palmberg på den högre
åndan / och Wachsclager mit emot dem / blifvande
des de af de förnämste betienterne opwachande.
Wid det andea bordet på högra handen nedanföre
sutte Senatorer och Landz-Deputerade. Wid
det tredie Fruentimret / med åtskillige Swenske
och Pohlske Officerare och Cavallierer. Under måltiden
giordes Musique uppå en lång wid åndan af
Salen bygd Låttare / och wid hwar skål som af
Konungen begyntes / lofsades trenne Stycken.

Efter måltiden / som för mörkningen ändades / begofwe sig deras May:ter till deras Palais, beledsagade af alle som wid Måltiden tilstådes warit hade / hwilka mehrendels straxt toge deras Afsked / och lemnade deras May:ter i roo.

Dagen efter / som war den ^{27 Septembr.} _{5 October.} woro deras May:ter och alla de Förnämste hos Ambassadeuren Horn til Middags Måltid / och gafs der Bal samt Mascarade in uppå Natten.

Den ^{27 Septembris.} _{6 October.} åt Konungen om Middagen allena / men om qwällen giordes wid Hofwet Bröllopp åth Castellanen af Meseritz och en Hoff-Dame; Hans Kongl. May:tt åt då en public med Drottningen och Brudfolcket allena wid ett Bord / efter det maneer som frönte Pohlniska Konungar tilfötende warit wane. Ett mycket

mycket långt Bord war der nedanföre satt / hwar
wid Senatorer, Fruentimmer och Deputerade
samt Swånska Generaler, Officerare och Ca-
vallierer efter hwarannan sutto. När Måltiden
war sluten / ginge deras May:ter uti
ett rum / hwarest dansades
in på natten.

